

Dato:
10.08.22

Vejledning til ansøgning om Socialstyrelsens rådgivning om ledelsesmæssig kvalitet i efterværnsindsats og overgange fra barn til voksen

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	2
2. Ansøgningsproces	2
2. Kommunens rolle og forpligtelse i rådgivningsforløbet	2
3. Om efterværn	3
4. Om rådgivningsforløbet	3
4.1 Behovsafklaring og indgåelse af forpligtende samarbejdsaftale	3
4.2 Minianalyse: Gennemførelse, præsentation og drøftelse	4
4.3 Rådgivningsaktiviteter	4
4.4 Evaluering af rådgivningsforløbet	4
5. Målgruppe og ansøgerkreds	4
7. Kriterier for tildeling af rådgivningsforløb	4
8. Praktiske oplysninger	5
Bilag 1	6

1. Indledning

Kommuner, som ønsker at styrke den ledelsesmæssige kvalitet i sin eftervænsindsats og overgange fra barn til voksen, kan søge om gratis rådgivning fra Socialstyrelsen. Den enkelte kommune vil afhængig af sine ønsker og behov, kunne modtage rådgivning bestående af fx temabaserede vidensoplæg, erfaringsbaserede oplæg fra kommuner med lovende praksis for efterværn, dialogisk ledelsessparring, workshops og udviklingsdage.

Rådgivningen tilbydes som en del af Udviklings- og investeringsprogrammet på børne- og ungeområdet (BUIP). Rådgivningen bygger bl.a. på viden og erfaringer fra satspuljeprojektet Investering i efterværn (2017-2020)¹. Rådgivningen bygger desuden på forskning og undersøgelser såvel som Socialstyrelsens generelle viden om det sociale børne- og ungeområde samt voksenområdet.

Vejledningsmaterialet beskriver rammer, praktiske informationer og kriterier vedrørende ansøgning om deltagelse i et rådgivningsforløb. Det er et krav for at indgå i rådgivningsforløbet, at kommunen indgår en forpligtende samarbejdsaftale med Socialstyrelsen herom.

2. Ansøgningsproces

Der kan ansøges om et gratis rådgivningsforløb 2 gange årligt. Frist for ansøgning meldes ud på Socialstyrelsens hjemmeside og via nyhedsmail. Ansøgningsskema findes ligeledes på Socialstyrelsens hjemmeside.

Vurdering af ansøgning vil ske på baggrund af selve ansøgningen og et opfølgende telefonmøde med den ansøgende kommune. Hvis der er flere ansøgende kommuner i en ansøgningsrunde, end rådgivningen har kapacitet til at imødekomme, kan en kommune blive henvist til et senere opstartstidspunkt end ønsket i ansøgningen. Socialstyrelsen forbeholder sig ligeledes retten til ikke at igangsætte et rådgivningsforløb, såfremt den ledelsesmæssige opbakning ikke fremstår tydeligt nok, eller ansøgers forandringsønsker ikke skønnes at kunne imødekommes inden for rådgivningskonceptet.

2. Kommunens rolle og forpligtelse i rådgivningsforløbet

Rådgivningsforløbets omdrejningspunkt bliver samarbejdet mellem kommunen og Socialstyrelsen. Det er en forudsætning for at få et godt udbytte af rådgivningsforløbet, at kommunen, der indgår i rådgivningsforløbet, spiller en aktiv rolle undervejs i forløbet. Kommunen er således overordnet ansvarlig for at drive det arbejde, der sættes i gang som led i rådgivningsforløbet, og skal selv være udførende på de eventuelle udviklingstiltag, produkter og processer, som kan ligge mellem rådgivningsaktiviteterne. Det betyder også, at en central opgave ind i rådgivningsforløbet kan være at sikre en tilstrækkelig tværgående ledelses- og medarbejderrepræsentation.

Kommunen er primært ansvarlig for:

- at sikre deltagelse af relevante tværgående chefer og ledere på rådgivningsdagene,
- afsættelse af ressourcer og kompetencer til dialog og koordinering med Socialstyrelsen,
- praktisk forberedelse af møder og andre aktiviteter. Det gælder bl.a. booking af lokaler og evt. mødeserivering m.m.,
- at stille medarbejdere/respondenter til rådighed for Socialstyrelsens dataindsamling til minianalyse.

Socialstyrelsen har det primære ansvar for at koordinere og skabe sammenhæng mellem rådgivningsforløbets forskellige elementer såvel som at være tovholder i samarbejdet.

¹ Du kan læse mere om satspuljeprojektet Investering i efterværn her: <https://socialstyrelsen.dk/projekter-og-initiativer/unge/investering-i-eftervaern>

3. Om efterværn og overgange fra barn til voksen

Efterværn er et kommunalt tilbud om støtte til unge i alderen 18-22 år, der umiddelbart op til deres 18. år har haft en fast kontaktperson eller været anbragt uden for hjemmet, hvor støtten tilbydes efter § 76 i serviceloven.

Mange af disse unge har fortsat behov for støtte for at komme godt ind i voksenlivet, når de bliver 18 år, og deres støtte eller anbringelse ophører. Forskningen viser blandt andet, at de unge i overgangen til voksenlivet kan opleve ustabile boligforhold, svagt eller intet netværk, ensomhed, dårligt helbred, højere risiko for misbrug, psykiske lidelser og ringe selvværd. Samtidig viser forskningen, at markant færre tidligere anbragte unge kommer i uddannelse eller beskæftigelse sammenlignet med unge, der ikke har været anbragt.

Formålet med efterværn er at bidrage til, at den unge får en bedre overgang til en selvstændig voksentilværelse. Efterværn tilbydes, hvis støtten anses for at være af væsentlig betydning for den unges udvikling, og hvis den unge er indforstået hermed.

I de tilfælde hvor der enten ikke bevilliges et efterværn og/ eller et efterværn ophører, er det væsentligt for de unges videre forløb, at kommunen tilbyder støtte til en god overgang til enten servicelovens voksenbestemmelser og/ eller andet relevant.

Forskning viser, at de unge som takker nej til et efterværn, er i betydelig dårligere trivsel end de unge som takker ja. Dette giver incitament for at udarbejde en overgangsstrategi på tværs af de fagafdelinger i kommunen, som beskæftiger sig med unge i overgangen til voksenlivet.

4. Om rådgivningsforløbet

Kommuner, der tilbydes Socialstyrelsens rådgivningsforløb om ledelsesmæssig kvalitet i efterværnsindsatsen og overgange fra barn til voksen, indgår i et forløb, der tilpasses den enkelte organisation. Rådgivningsforløbet er primært målrettet at understøtte og styrke de ledelsesmæssige kommunale forudsætninger for at kvalificere kommunens efterværnsindsats og overgange fra barn til voksen. Det samlede forløb strækker sig forventeligt over en 12 måneders tidsperiode, som illustreret i bilag 1.

Et rådgivningsforløb består typisk af:

- Et indledende møde med gensidig forventningsafstemning (evt. flere)
- En minianalyse af kommunens arbejde med efterværnsområdet
- 2-3 rådgivningsworkshop dage
- Et afsluttende opsamlingsmøde

4.1 Behovsafklaring og indgåelse af forpligtende samarbejdsaftale

Samarbejdet mellem kommunen og Socialstyrelsen indledes med et møde, der skal afklare kommunens ønsker og behov og danne grundlag for indgåelsen af en samarbejdsaftale. Mødet tager udgangspunkt i kommunens ansøgning og det opfølgende telefonmøde mellem Socialstyrelsen og kommunen.

Behovsafklaringen skal sikre, at kommunen og Socialstyrelsen har en fælles overordnet forståelse af kommunens behov for rådgivning og rådgivningens mulige indholdsmæssige tema(er).

Samarbejdsaftalen skal sikre, at både Socialstyrelsen og kommunen forpligter sig til at indgå aktivt i rådgivningsforløbet og bidrage til gennemførelsen heraf. Samarbejdsaftalen skitserer rådgivningsforløbets indhold, aktiviteter og tidsplan. Dette vil blive konkretiseret nærmere af Socialstyrelsen i samarbejde med kommunen, når minianalysen er gennemført, og begge parter har et mere dækkende billede af kommunens rådgivningsbehov.

4.2 Minianalyse: Gennemførelse, præsentation og drøftelse

I forlængelse af behovsaflæringen vil Socialstyrelsen gennemføre en dataindsamling i kommunen i samarbejde med kommunen.

Dataindsamlingen vil bl.a. omfatte en mindre survey målrettet nøglemedarbejdere i efterværnsarbejdet, udpeget af kommunen. I sammenhæng med dataindsamlingen forventes det også, at kommune tilvejebringer centrale strategipapirer og fx arbejdsgangsbeskrivelser/procedurer, som er relevante i relation til efterværnsindsatsen.

Socialstyrelsen gennemfører på grundlag af dataindsamlingen en minianalyse, der skal bidrage til at fokusere rådgivningens tema og aktiviteter i kommunen. Socialstyrelsen vil på baggrund af minianalysen give kommunen en eller flere konkrete anbefalinger til at kvalificere sin efterværnsindsats. Socialstyrelsen præsenterer resultaterne af minianalysen for ledelsen i en dialog, hvorefter planen for rådgivningens indhold opdateres og konkretiseres. Kommunen modtager resultaterne af minianalysen såvel som Socialstyrelsens anbefalinger om kvalitet i kommunens efterværnsindsats, som vedlægges en opdateret samarbejdsaftale.

4.3 Rådgivningsaktiviteter

Rådgivningsforløbet består, foruden de oven for beskrevne elementer, i to til tre rådgivningsdage, som Socialstyrelsen afholder i den pågældende kommune. Rådgivningen er primært målrettet ledelsesniveauet.

Eksempler på aktiviteter i rådgivningen, som Socialstyrelsen har ansvar for:

- Facilitering af tværgående ledelsesdrøftelser
- Støtte til at udarbejdelse af udviklingsplan eller plan for implementering
- Temabaserede vidensoplæg
- Erfaringsbaserede oplæg fra andre kommuner og anbringelsessteder med lovende praksis
- Facilitering af workshops
- Generel henvisning til viden, aktører mv. der kan understøtte kommunens arbejde med at kvalificere efterværnsindsatsen
- Løbende telefonisk kontakt mellem Socialstyrelsen og den enkelte kommune

4.4 Evaluering af rådgivningsforløbet

Som afslutning på rådgivningsforløbet gennemfører Socialstyrelsen og kommunen i samarbejde en vurdering af udbyttet af rådgivningsforløbet. Vurderingen vil bygge på kommunens oplevelse af Socialstyrelsens rådgivning, og hvorvidt forløbet har hjulpet kommunen videre i arbejdet med at styrke den ledelsesmæssige kvalitet i efterværnsindsatsen. Kommunen modtager et kort evalueringsskema på mail.

5. Målgruppe og ansøgerkreds

Målgruppen for rådgivningsforløbet er kommuner, som ønsker at kvalificere deres efterværnsindsats samt overgange fra barn til voksen. Ansøgerkredsen er kommuner. Kommunerne kan evt. indgå sammen med kommunale, private tilbud eller frivillige aktører.

6. Kriterier for tildeling af rådgivningsforløb

Kommunens ansøgning til rådgivning om ledelsesmæssig kvalitet i efterværnsindsatsen og overgange fra barn til voksen bliver vurderet i forhold til kommunens motivation og parathed. Det vil sige, at der i vurderingen af ansøgningen bliver lagt vægt på følgende:

1. Kommunens motivation for at indgå i rådgivningsforløbet: Kommunen skal i sin ansøgning bl.a. beskrive sin motivation for at søge om rådgivning samt sine forventninger og målsætninger for udbyttet af rådgivningsforløbet.

2. Kommunens villighed til at afsætte de nødvendige tværgående ledelsesmæssige ressourcer til at indgå i rådgivningsforløbet.

Ud over ansøgningsmaterialet skal kommune sikre følgende to minimumskriterier:

1. Kommunen skal godtgøre, at der er en klar politisk og/eller administrativ ledelsesopbakning til ønsket om at indgå aktivt i rådgivningsforløbet. Dette kan dokumenteres med et referat fra et relevant ledelsesmøde eller udvalgmøde.
2. At kommunen ved direktørunderskrift på ansøgningen forpligter sig til at afsætte de nødvendige tværgående ledelses ressourcer til gennemførelse af rådgivningsforløbet og de udviklingsprocesser forløbet giver anledning til.

7. Praktiske oplysninger

Ansøgningsfristerne vil fremgå af ansøgningsskemaet. Ved ansøgningen kan kommunen angive et foretrukket opstartstidspunkt.

Opstartstidspunktet for forløbet sker inden for rammerne af Socialstyrelsens kapacitet til at igangsætte et vis antal forløb om året.

Socialstyrelsen udmelder årligt to ansøgningsrunder, hvor kommuner kan søge om at modtage rådgivning om ledelsesmæssig kvalitet i efterværnsindsatsen.

Ansøgningsskemaet kan downloades på Socialstyrelsens hjemmeside www.socialstyrelsen.dk

Ansøgningsskemaet udfyldes og fremsendes elektronisk sammen med relevante bilag til Socialstyrelsen på følgende e-mail: BUIPRAAD@socialstyrelsen.dk

Eventuelle spørgsmål vedr. ansøgning kan rettes til Socialstyrelsens kontaktperson på ansøgningsskemaet.

Bilag 1

